

"ATEITIS" EINA KAS ANTRĄ DIENĄ:
 Uaminkais, Kėtvergais ir Subatomis.
 Leidžia "Ateitis" B-vė. Pnumeralas kaina:
 Serijosose Valstijose metams \$2.50
 pusė metų \$1.50
 Kitose Valstijose metams \$3.50
 pusė metų \$2.00
 Apiešimų kėlėg klausite laikė. Adresas:
Ateitis Pub. Co.,
 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

ATEITIS

THE LITHUANIAN TRI-WEEKLY "ATEITIS"
 Published Every Tue. Thur. and Sat. By
 "ATEITIS" Publishing Co. at Boston, Mass.
 Yearly Subscription:
 In United States \$2.50
 To Foreign Countries \$3.50
 Advertising rates on application.
 All communications should be addressed:
Ateitis Pub. Co.,
 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

KAINA 2 CENTAI

Entered as Second-Class matter January 14, 1914, at the Post Office at Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

No. 45

Telephone:
So. Boston 21087.

So. Boston, Mass., Subata, Spalio (October) 16 d. 1915 m.

Telephone:
So. Boston 21087.

Metai II.

ALKININKAI IŠ VISŲ PUSIŲ UŽPUOLA VOKIEČIUS.

Prancūzai ir anglai vakaruose, rusai rytuose ir italai pietuose antsyk pradėjo ofensyvą.

MŪŠIS JURĖSE PRIE SUOMIJOS.

Vienas kreiseris paskendo, kitas sugadintas.

Dideli mušiai prie Zarasų, Ilukštos ir Smargainių.

RUSAI ATMUŠA VOKIEČIUS.

Petrogradas, spalio 13 d. — Dienai tapo išleistas oficialis pranešimas: vakariniame fronte vokiečių seaplanas, kuris kėlė grėsmę Rygos įlankos, nuvijo torpedinių valčių naikintojai. Tūkum apskrityje, kurioje Ilja Muromec aeroplano numetė keliasdešimt bombų ant priešų transporto artilerijos kolonų. Dvinių rajone eina baisiai smargainių mušiai. Arti kaimo Dumai, į šiaur-vakarį nuo Zarasų, vokiečiams pasisekė užimti dalį mūsų tranšejų. Mušiai tęsėsi.

Arti Lauciesių, į šiaur-vakarį nuo Zarasų, mūsų artilerija išvaikė vokiečius. Artillery ugnis taip pat privertė vokiečius pasitraukti iš savo tranšejų ir iš kaimo Jorjok, į pietus nuo Zarasų Demmen. Po pirmosios mūšio mūsų kariuomenė vakar auštant, neiššovė vieno šūvio, staiga atakavo priešą arti šiaurinio ežero Demmen galo, kur tris linijas jo tranšejų paėmė belaisvių ir kulkosvaizdžių.

Arti Gresenthalo, į šiaur-vakarį nuo ežero Drisvėta, mes laimėjome ir paėmėm mūsų aviatorius. Priešdami laukų kariuomenė išmetė 50 bombų ant vokiečių linijų. Į pietus nuo Abelių ežero mūsų kariuomenė perėjo per upę Prorvą ir užėmė kaimus Budei, Golovič ir Gavranai. Arti prie Oginskio kaimo keliuose punktuose priešas mėgino pažengti priekyn, bet tapo atmuštas atgal.

Į pietus-vakarį nuo Pinski mes užpuolėme ant vokiečių ir su durvų šturmu išlaužėme juos iš kaimo Komora. Jie pabėgo netvarkoje, sunkiai nukentėdami nuo mūsų kulkosvaizdžių ugnies. "Pripet rajone, ant kairiojo upės Stry kranto, mūsų kavalerija padarė eilę pabėgimų užpuolimų. Prieš bandymai prie kaimo Radalovka ir Svitzyne pereiti per upę Stry buvo nepasekmingi."

BLOKADA IR VOKIEČIŲ PREKYBA.

Londonas. — Anglijos povandeninių laivų veiklumas pietinėje dalyje Baltiko jūros visiškai suparaliziavo ligi šiol vedamą tarp Švedijos ir Vokietijos prekybą. Visu Švedijos pakraščiu sustojo garlaiviai, kurie plaukė iš Švedijos į Vokietiją ir atgal. Pastarųjų 24 valandų bėgyje, kaip praneša spalio 13 d. telegramas, paskandinta 6 pusėtinai vokiečių garlaiviai: Lulea, Germania, Nikodemia, Gutrone, Walter Leonhardt ir dar vienas, kurio vardas dar nežinomas. Garlaivį Germania anglų povandeninis laivas E-19 išvijo ir pakraštį ir pradėjo torpeduoti. Kuomet pabėgusieji nuo garlaivio jūreiviai sugrižo, jie rado ant jo anglus jūreivius, kurie su dinamitu pagalba garlaivį buvo sugadinę. Žinios praneša, kad anglų povandeniniai laivai torpedavo ir kitus vokiečių laivus.

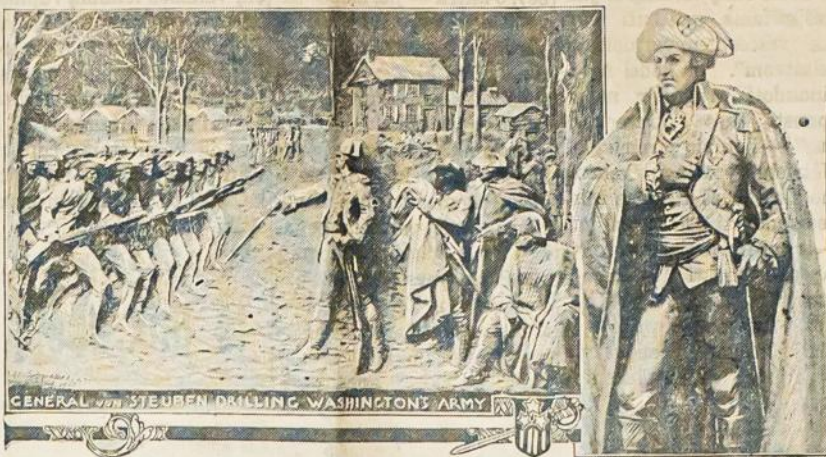
Danų laikraštis Copenhagen Politiken sako, kad anglų povandeniniai laivai Baltiko jūroje padarė vokiečių prekybos laivams didelių nuostolių. "Dabar jau žinoma, kad penki garlaiviai tapo paskandinti," sako tas laikraštis. "Kiek anglų povandeninių laivų pralindo per prataką nėra žinios, bet aišku, kad vokiečiai pirmą kartą pradėjo dėti minas."

TURKAI VEIKIA KAUKAZO FRONTE.

Petrogradas. — Rusų štabo išleistas oficialis pranešimas sako:

"Kaukazo fronte turkai bandė pereiti keliose vietose per upę Arkhav, bet laiku patirta apie jų pasiryžimą ir tapo atmušti atgal.

"Į šiaurį nuo Ochkhan, kalno Birsket rajone, buvo susirėmimų su pirmiau atmuštomis turkų jėgomis. Netoli nuo kaimo Keghyk, piet-ryčius nuo ežero Torum, buvo kanonada ir šaudymai iš šautuvų. Kiek veiklesnė turkų ataka, padaryta linku Jopal, liko sustabdyta arti kaimo St. Karich ir priešas tapo at-

Photos copyright by J. Otto Schweizer.
 Paminklas generolo von Steuben, kuris mokino Amerikonų kariuomenę per karę už nepriklausomybę.

muštas atgal. Prie ežero Van, į rytus nuo kaimo Vastan, taipgi pasirodė veiklesnis priešų judėjimas. "Kitose fronto dalyse atmainų nebuvo."

VISUR SULAIKĖ VOKIEČIUS.

Paryžius, spalio 13 d. — Sulig išleisto šiadien po pietų francūzų štabo oficialio pranešimo, vokiečiai vakar vakare atakavo francūzų pozicijas netoli nuo Souchez, bet visos jų atakos tapo atmuštos.

Ypač smarkūs artilerijų mušiai buvo tarpe Somme ir Oise, prie Andechy, ir į rytus nuo Rheimso. Toliau, vokiečių baterijos atidengė smarkią ugnį į pietus nuo Tahure ir į rytus nuo Butte de Mesnil.

SERBAI STIPRIAI LAIKOSI.

Londonas. — Austro-vokiečių, štabas spalio 13 d. paskelbė, kad serbai kol kas ligi tam tikro laipsnio stipriai laikosi ir trukdo jų progresą. Į pietus nuo Belgrado austro-vokiečiai paėmė vieną kaimą ir kitas pozicijas.

VOLŠINAS PASKIRTAS OBERPROKURORU.

Londonas. — Spalio 13 d. Daily Telegraph gavo iš Petrogrado žinią, jog šv. sinodo oberprokuroru tapo paskirtas Alexander Volšinas. Jis buvo vidaus reikalų ministerijos bendrųjų dalykų departamento vedėju ir yra žinomas kaip iniciatorius neseniai priimto įstatymo, kuris daleidžia žydams apsigyventi bent kuriam Rusijos mieste, kas pirmiau jiems (žydams) buvo uždraustas. Apskritai sakoma, jog dabartinis šv. sinodo oberprokuroras yra liberališ-

kų pažvalgų žmogus. Taip pat pranešama, kad buvo padavę savo rezignacijas agrikultūros ministeris (Krivoseinas), apšvietos ministeris (grafas Ignatjevas) ir valstybės kontrolierius (Haritonovas), bet jų rezignacijų tuom tarpu neįteigė. Taipgi daugelis permainų įvyko antraeilės svarbos valdiškose vietose.

NAUDOS MARKES VIETON SMULKIŲJŲ PINIGŲ.

Petrogradas. — Del stokos smulkųjų pinigų Rusijos finansų ministerija išleido įsakymą, kad vieton smulkųjų pinigų būtų vartojamos markės, išleistos 300 metų Romanovų giminės viešpatavimo sukaktuvėms paminėti. Markių kaina — nuo 1 ligi 20 kapeikų.

DVI RUSŲ PERGALĖS.

Petrogradas. — Rytuose rusai įgijo svarbią pergalę Galicijoje, kur jie apsupo austro-vokiečių divizijas prie upės Stripa. Šiauriuose jie pastumė feldmaršalo von Hinderburgo armiją keliolika mylių toliau į vakarus nuo Dinaburko (Dvinsko) ir dabar eina linku Dinaburko-Vilniaus geležkelio.

Rusų jėgos prasilažė per paskutinę austrų liniją prie upės Stripa ir šturmavo vieną tvirčiausių punktų ant austro-vokiečių dešiniojo sparno, sako atėjusios iš Petrogrado žinios.

Rusų kavalerija užgriebe įvairių karės vedimui reikalingų daiktų traukinį ir išblaškė paskutinius teutonų pulkus. Į rusų rankas pakliuvo 2—3,000 belaisvių. Manoma, kad del šitų rusų pasisekimų (apygardose Kolka, Čartorysko ir kt.) gen. von Linsingen savo įverstas pertvarkyti bus jėgas ant viso fronto.

Iš Amerikos.

ISTEISINO MAJORĄ BELL.

Indianapolis, Ind. — Spalio 13 d. tapo išteisintas majoras Joseph E. Bell, kuris buvo kaltinamas sudaryme konspiracijos laike miesto viršininkų rinkimų. Skundėjas A. J. Rucker atsisakė kairės pasakyti apie 100 kitų, kurie taip pat buvo įtarti kartu su majiru. Tarpe tų yra demokratų partijos komiteto narys Thomas Taggart ir policijos šefas Samuel V. Parrott.

NETIKUSI TVARKA.

Harvardo moterų kovojimui už lygias teises komiteto nuomonė yra, kad niekas kitas nėra kaltas už tai, jog Harvardo korporacija atsisakė suteikti joms salę, kaip tik netikusi tvarka — netikęs padavadijimas.

Jos kreipėsi prie Harvardo universiteto registratoriaus prašydamos, kad joms pavelytų vieną Harvardo salę ketvergo vakare sušaukti susirinkimą, kur jų pakviesti kalbėtojai galėtų paaikinti Harvardo universiteto studentams apie reikalingumą moterims lygių balsavimo teisių. Bet Harvardo korporacijos valdyba atsakius joms, kad negali duoti salės, nes davimas salės politiškos partijos tikslams yra priešingas tos korporacijos papročiams. Tačiau pernai buvo suteikta salė gubernatoriui Walshui, kur jis agitavo už savo kandidatūrą.

"Mes tikime, kad Harvardo universiteto studentai, kurie balsuoja, turi turėti progą išgirsti apie įvairias politiškas partijas ir nepolitiškus dalykus, koku yra reikalavimas moterims ly-

gių balsavimo teisių," sako moterų komitetas.

AMERIKA IR KITŲ VALSTYBIŲ TURTAS.

Ligi pastarųjų laikų labai mažai buvo kalbama apie kariaujančių valstybių turtą ir mažai plačioji visuomenė apie tai įdomavo. Dabar yra analizuojami kariaujančių valstybių turtų šaltiniai, nes tai dabar yra svarbu — iš tų šaltinių matoma, koks yra kurios valstybės stovis. Išivėlusiai karėn valstybei butinai yra reikalingi pinigai — didelės sumos pinigų, kurios reikalingos kasdieninių karės išlaidų padengimui.

Apskritomis skaitlinėmis imant, Anglijos turtas išneša \$85,000,000,000, Vokietijos — \$80,000,000,000, Francijos — \$50,000,000,000, Rusijos — \$40,000,000,000, Austro-Vengrijos — \$25,000,000,000, Italijos — \$20,000,000,000.

Nors, kaip matome, nemažas yra tų valstybių turtas, bet ir išlaidos, ypač dabartiniu laiku, yra didelės, kurios turi padaryti ant valstybės savo įtekme. Kiekviena valstybė dabartiniu karės metu išleidžia kasdien nuo \$13,000,000 ligi \$21,000,000 karės reikalams, neskaitytant įvairių k.

Jeigu šita karė kainuotų \$50,000,000,000, kaip tai kairurie statistikai apskaitliuoja, tai ant kiekvienos valstybės turtų gamintojų užpultų labai sunki, tiesiog nepakeliamą našta. Kaikuriuose atvejuose tai galėtų prilygti valstybės bankrutui.

Pagalčiau, jeigu Amerikos Jungtinės Valstybės, kurių surinktas kruvon turtas siektu su viršum \$150,000,000,000, galės išsilaikyti neutrališkomis — neįsimaitys į karę, tai karėi pasibaigus jos užims pirmutinę vietą finansuose ir komercijoje.

WILSONAS UŽGYRĖ ARMIJOS PLANĄ.

Washington, D. C. — Prezidentas Wilsonas spalio 14 d. užgyrė karės sekretoriaus Garrisono surengtą planą padidinti armijos. Tas planas reikalauja, kad metinėms išlaidoms būtų paskirta \$184,000,000, beveik \$75,000,000 daugiau, negu kad ligi šiol buvo. Šitas planas bus paduotas kongresui tokioje formoje, kokia jis tapo užgirtas.

Didelė dalis tų pinigų bus išleista pakraščiu apgynimui, o kita dalis padidinti laukų artilerijos. Smulkiesnių žinių apie tai dar nepaskelbė.

"Ateitis"

366 W. Broadway, South Boston, Mass.

Subata, Spalio (Oct.) 16 d. 1915 m.

Atsiunčiamieji Redakcijai rankraščiai turi būti su autoriaus parašu ir antraštu. Rankraščius Redakcija taisyso ir trumpina sulig savo nuožiuos. Netinkantieji spaudai smulkesnieji raštai (korespondencijos, eilės ir p.) naikinami ir autoriams negražinami.

KĄ-GI TAI REIŠKIA?

Laikraščiu apžvalgos skyriuje išspausdintos ištraukos iš Darbininko versterčia mus tiesiog paklausti: **ką-gi tai reiškia?**

Mes šitą klausimą stotame visai ne delto, kad Darbininkas viešai pasiskelbė rušų šalininku šioje karėje — tai sąžinės, o gal net ir pareigos dalykas.

"Darbininkas" išeina iš savo laikraštinių ribų ir atlieka darbą skundiko-donosčiko, kuomet jis visą pažangų lietuvių visuomenės sparną nurodo esant vokiečių šalininkais, pirštu rodydamas net į asmenis, kurie bile dieną už tai gali būti nubausiti karės meto įstatymais.

Berods, Darbininkas gal teisingai, kad asmenų įsiai nenurėdė ir delto jokios asmeniškios skriaudos negaliojo "pranešimas" padaryti. Vienok ir mažas vaikas turi suprasti, kad jeigu pasakoma, jog "visas pirmieškas laisvamaniškas sparnas" yra "teutonų šalininkai" ir dar įsakmiui nurodoma kaip į faktą, buk Vilniaus pirmieškas pasilkę "prisitaikinti prie aplinkybių", tai aišku, kad jau bentie "pasilikusieji" tikrai jau bus "teutonų šalininkai" — ergo, rusų valstybės išdavikai ir, kaip tokie, priklausą tam karės įstatymų paragrafui, kuris gali paskirti vietą net ant kartuvių, — jeigu tik rusų valdžia galėtų juos pagauti ir tikėtų Darbininko paskelbtoms žinioms.

Nežiurint visai į tai, ar Darbininkas padarė šitą "donošą" tyčia ar netyčia (mes norėtume manyti, jog netyčia — per savo žioplumą ir pirmieškių neapykantą), patsai "donošas" yra dar tuo baisus, kad, savyje neturėdamas nei krislelio teisybės visgi gali turėti didelę įtakę ir išsauti labai liudnas pasekmes. Nes mes žinome, kad tam tikri rusų valdžios sluogsniai jau į patį Prusų lietuvių belaisvių šelpimą žiurėjo kaip į ženkla "prijautimo priešas". Valdžios subsidijuojamas Kauno rusų laikraštis Litovskaja Rus ir Vilniaus oficiozas Vilenskij Viestnik praeitą pavasarį tiesiog emė rašyti ir įtarinėti, buk žmonės, kurie suorganizavo "Globą" Prusų lietuvių nelaisviamis šelpti, yra rusų valstybės priešai ir vokiečių šalininkai. "Globos" valdyba, kaip žinoma, tuokart buvo priversta surengti net specialį pasiteisinimo raštą ir aiškintis. Užstojo tuokart "Globą" ir Dumas atstovai, o kadangi jokių prirodymų nebuvo, tai taip vis-

kas ir pasibaigė. Bet dabar, kuomet Darbininkas kaip tik nurodo esant "teutonų šalininkais" žmones, kurie suorganizavo Prusų lietuvių "Globą" — kas gali užginčyti, kad pavasarį pradėtoji rusų juodašimčių medžioklė ant lietuvių pirmieškių neatsinaujins? Juk Darbininkas — lietuvių laikraštis, redaguojamas lietuvių inteligentų ir kunigų, todėl jo žodis rusų valdžiai ir juodašimčiams gali būti kaip tik "veščestvennym dokazatelstvom". Ir kodėl nepasinaudoti proga ir nepripausti tuos "kramolninkus" — lietuvių pirmieškus? Net jeigu ypatingų kaltinimo aktų prieš atskirus žmones sudaryti nebutų galima, — ir tai Darbininko nurodymų gali užtekti įtikrinimui bent tam tikrų "sferų", kurios, matydamos pirmieškių "neištikimybę", lengvesnia širdžia gali daryti didesnius persekiojimus.

Klausimas — ką-gi tai reiškia, taikomas ne vien į Darbininko "donošą". Musų katalikų klerikalai ligšiol beveik perdėm gyrėsi, esą demokratai, konstitucijinio valdymo šalininkai. Dabar Darbininkas skaitytojams įkalba, buk geriausia tvarka yra ir butų vien pačiam Rusijos carui viską vedant (žiur. "Darb." Nr. 8). Tuo budu Darbininkas pasiskelbė šalininku ne tik Rusijos, bet ir dabartinės rusų caro valdžios. Šitai, sąryšyje su vieša denunciacija, ir priverstė mus viešai paklausti — **ką-gi tai reiškia?** Nes laikuose, kuomet caras pertraukia Dumas sesijas vien delto, kad jos atstovai pasiūlo suteikti žmonėms laisvę ir valdomosi teises, kuomet areštuojami net Dumas atstovai, atstatoma visi žmoniškesnieji valdininkai ir vėl žmones "valdyti" paduodama juodašimčiams, — tokiuose laikuose žmonėms kalbėti, kad caro valdžia yra labai gera — gali tik akliavasias caro valdžios šalininkas ir ne tik darbininkų, bet ir visos lietuvių tautos didžiausias priešas. Galėtų tai padaryti gal dar ir žmogus, kuris visai nežino ką daro, nei ką kalba. Bet Darbininkas vargu bau save prie šio skyriaus norėtų prisiskaityti.

Lietuvius darbo žmogus gali būti šalininkas Rusijos arba rusų tautos, bet negali būti šalininku dabartinės caro valdžios. Laikraštis gali ginčytis ir kovoti su savo idejos priešais, bet negali jų nei tiesioginiu, nei netiesioginiu budu įdavinėti. Darbininkui, matyti, nei lietuviu — darbo žmogaus, nei laikraščio pareigos nežinomos.

LIETUVOS ŠELPIMO REIKALU.

Lietuvos, — teisingiau — lietuvių šelpimo reikalas vėl labai susipainiojo. Visa Lietuva yra užimta vokiečių, bet nemaža lietuvių yra pabėgę Rusijon. Kas labiau pagalbos reikalauja — pa-

bėgėliai ar pasilikusieji — sunku mums čia nuspręsti. Bet visgi kaikurių musų laikraščių agitacija — siūsti aukas vien Rusijon pabėgėliams, vargu bau gali būti paskaityta gera. Viena delto, kad pabėgėlių vistik negali būti daugiau kaip pasilikusiųjų (kaikurių laikraščių tvirtinimas, busią lietuvių pabėgėlių ešą daugiau 2 milijonų, yra aiški neteisybė), o antra — jie, kaip "savo" žmonės, ir užuojautos ir paramos gauna iš visų pusių. Kas kita su pasilikusiais. Jie, kaip "priešo" žemės pavaldiniai, naujųjų šeimyninkų laikomi neištikimais ir yra nelaisvių padėjime. Pagalios net ir prie geriausių norų vokiečiai negalėtų labai gerai tų žmonių užlaikyti, nes pas juos pačius maisto prievolių labai truksta, o kas yra, tai pirmon vieton turi būti naudojama kareivių. Rusų pasielgimas Prusų Lietuvoje ir su Prusų lietuviams yra geriausias pavidis, ko gali susilaukti pasilikę gyventojai. Musų, amerikiečių, svarbiausias uždavinys ir pareiga yra — pirmiausia nešti pagalbą tiems, kurie yra didžiausiam varge ir, patekę svetimųjų valdžių nelaisvėn, yra be jokių teisių ir posunių bei podukrių vietoje. Tokiais žmonėmis, kaip teisingai praeitime Nr. nurodė "Globos" sekretorius, yra Prusų lietuvių nelaisviai (moteris, vaikai, seneliai), išblaškyti po rytų Rusiją ir Sibirą, ir Didž. Lietuvos lietuvių, dabar esantįs vokiečių valdžioje.

Berods, šių žmonių šelpimas nėra jau taip lengvas. Kiek vargo ir triuso reikėjo padėti, kol iš rusų valdžios buvo išgautas leidimas jais rupintis — žino tik vieni vilniečiai, kurie organizavo Prusų lietuvių "Globą". Ir kiek kliučių jie paskui sutikdavo — taipgi tik jiems vieniems težinoma. Reikia todėl daleisti ir manyti, kad Prusų lietuvių taipgi nemaža vargo ir darbo padėjo, kol išgavo leidimą organizuoti pagalbą Didž. Lietuviams, nes kaip rusų valdžia į Prusų lietuvių, taip vokiečių — į Rusijos lietuvių žiurė su nepasitikėjimu. Ir ar už šitą savo darbą Prusų lietuvių verti to paniekinimo, kokio susilaukė iš kaikurių musų laikraščių — tresprenžia skaitytojai.

Prusų lietuvių sutvertas šelpimo komitetas, kurin įeina pp. Ašmys, Gaigalaitis, Jagamostas, Steputaitis, Stiglorius, Vydunas ir kun. Jonas Žilinskas, musų nuomone, yra geriausias ir geresnio iš Prusų lietuvių mes nei tikėtis, nei reikalauti negalime, nes tam komitetan įeina beveik visi Prusų lietuvių, kurie gali dirbti ir turi autoritetą platesnėse miniose. Geresnės komiteto sąstatos amerikiečiai gali jau nelaukti. Tik vienas dalykas mums rupi: Prusų lietuvių pajiegos taip menkos, kad jiems vieniems visą šelpimo darbą plačiai suorganizuoti vargu bau bus gali-

ma. Kaikurių amerikiečių reikalavimas, kad komitetan butų priimta pasilikusieji Didž. Lietuvos inteligentai, vargiai išpildomas del tos menkos priežasties, kad vokiečių valdžia tokių dalykų, turbūt, neleistų (kaip niekur neleido rusų valdžia). Lieka dar vienas išėjimas: siūsti iš Amerikos žmogų, kuris, budamas neutralis, galėtų gauti vokiečių lietuvių šelpimo reikalais Didž. Lietuvoje. Visi trys fondai toki žmogų pasiūsti įstengtų. Bėda tik, kad tie fondai vieni kitam pavydi ir kad jų komitetams rupi ne vien šelpimas, bet ir politika. Del to jie niekam nepasitikti, kaip tik sau.

Iš laikraščių.

DARBININKAS Nr. 9 štai ką rašo apie persiskyrimą politikos klausime. Girdi:

"Neseniai "Ateitis" pastebėjo, kad visas klerikaliskai katalikiškas sparnas (taip jie vadina lietuvius katalikus) pasirodęs esąs šalininku Rusijos ir taltinkinų. Taip, ištikrųjų taip ir yra. Mes gi nuo savęs dar pastbėsime, kad visas musų pirmieškiškai laisvamaniškas sparnas yra šalininkas teutonų. Kaip musų socialistai laukia teutonų pergalės, apie tai visi jau žinome.

Neseniai skaitėme žinią, kad visi Vilniaus lietuvių pirmieškiškai, laisvamaniškai nutarė pasilikti Vilnuje ir taikintis prie naujų sąlygų, tuo tarpu kada Lietuvių Draugijos š. nuk. nuo k. Komitetas Vilnių palikęs ir dalis jo nuvažiavusi į Petrogradą, kita gi dalis apsistojusi Polocke. Musų moksleiviai irgi įsikūrė sau lizdus Rusijos miestuose. Vadinas visi jie tikėjo ir laukė rusų pergalės. O mes žinome, kad L. Š. Dr. Komitete buvo susispietę visi lietuvių vadai (tik ne laisvamaniškai).

Pats "Ateities" redaktorius, nors pirma ir rašinėjo ilgiausius straipsnius į "Tėvynę" apie tai, kad mums geriau bus po Rusiją pasilikus, dabar ima kreipti išpalengvo savo širdį į vokiečių pusę: gina įnirtusiai Gaigalaitį nuo "Kataliko" užpuolimų, o lietuvių katalikų klausia: ką, girdi, jie darys, jeigu Lietuva ištikrųjų liks po Vokiečių. Tuojau ir atsakome. Po Vokiečių budami mes stovėsime ant sargybos tautybės ir tikėjimo. Ir mes tikri esame, jog su mumis Vokiečiai daug labiau skaitytusi, negu su pirmieškiškai laisvamaniškas, kurie vokiečiams butų labai gera medžiaga germanizacijoje. Mes gi, brangindami ir gindami savo tikybą nuo vokiečių liuterių, pasekmingiausiai galėsime apginti ir tautybę."

Čia, turime pataisyti Darbininko "klaidą", kurią jis padarė sakydamas, buk dabartinis Ateities redaktorius "ima kreipti iš palengvo savo širdį į vokiečių pusę." Kaip pirmiau, taip ir dabar "Ateities" redaktorius mano, jog esant "po Rusija" lietuvių tautai gali buti lengvesnės sąstovio plėtojimosi sąlygos, bet jis taipgi kaip pirmiau, taip ir dabar visai nemano, kad patekus "po vokiečių" lietuvių liktų vokiečių išnaikinti. "Ateities" redaktorius visuomet stovėjo ir stovi tik už tai, kad svarbiausiuju ir pirmutiniu lietuvių politikos tikslu ir noru turi būti ne tai po kieno — vokiečių ar rusų — "globa" buti, bet tai, kaip greičiau įgyti teisę ir galimybę liuosai savo kultūrą plėtoti.

Tiek, kas lytišai "Ateities" redaktorius. Bet savo atsiliepimu Darbininkas padaro kitą, daug

svarbesnę "politišką nuodėmę" — tiesiog įtarik bei nurodo kitus valstybės išdavikus (izmienniki). Apie tai plačiau žiur. editoriale: "ką gi tai reiškia".

Nemažiau įdomus ir kitas Darbininko "politikos žingsnis". Nr. 8 yra įdėta nuolatinio "D." bendradarbio F.V. straipnis apie "kaizerį ir carą". Vokiečių kaizeris esą tikras kraugerys, o apie carą štai kas pasakyta:

"Caras suteikė šokią tokią liuosybę.

Caras priverstinai įvedė blaivybę, panaikindamas degtinę ir išto Rusijos išdui kaip tik blėdis gal but, o ne nauda.

Caras nelaimės valandoje tariasi su visos valstijos atstovais apie šalies apgynimo reikalus, caras paima pats vadovavimą savo armijomis ir kaip girdėt savo geriausius strategikus D. K. Mikalojų ir Kuropatkiną pastatė į prideramas vietas. Čionai jau pasirodo ir caro gabumai ir protas ir pažinimas ir išmanyimas strategijos ir pasitikėjimo savimi.

Ir jeigu tikrai ir toliau patasai caras prižiūrės visus svarbesnius Rusijos reikalus, tai artimiausioje ateityje Rusija taip pakils iš visų atžvilgių, kad bus geriausia šalis pasaulyje. Nes visko tur savo į vales, tik tai reikia geresnės tvarkos ir to visi Rusijos gyventojai tikisi susilaukti po šiai baisiai kare."

Ištikrųjų, kągi tai reiškia?

JAUNOJOJ LIETUVOJ

pagutiniam Nr. buvo užsiminta apie lietuvių-latvių vienos tautos "ideją", kuri buvo paskelbta p. Gabrio informacijų biuro formoje rezolucijų, padarytų "latvių-lietuvių konferencijos" Sveikarijoj. Tarp kita ko buvo pasakyta, kad "išrastoji... lietuvių-latvių tauta" ir tos tautos "siuolmoji "unija", mums rodos, savo turiniu gali turėti tokias-pat pasekmes, kaip ir buvusi "Polska od morza do morza", kame "bracia litvini" su "broliams lenkais" savo laiku taipgi sudarė neblogesnę "tautą," kaip latviai ir lietuvių."

AMERIKOS LIETUVA Nr. 237

į tai atsako: "Palyginimas, musų manymu, visai netikęs. Lietuviai neturėjo nieko bendro su lenkais tautišku žvilgsniu. Tai buvo dvi visai skirtingos ir viena kitai net priešingos tautos, padariusios grynai politišką ryšį. Ir tas patys ryšis tapo padarytas per taip vadinamą "personale uniją", t. y. per apsidėmimą Lietuvos kunigaikščio su Lenkijos karaliene. Tautos, savo branduolyje, nieko bendro su tuom neturėjo, kas ir privėdė prie apgailėtinų pasekmių.

Lietuvius su latviais, atpenč, riša artimiausi tautiškos giminytės ryšiai. Ir jeigu šiandien yra aiškiai matomas palinkimas prie pan-slavizmo, prie pan-germanizmo, (reiškia: prie susivienijimo visų slavų arba germanų tauty), tai butų keista nepripažinti, kad ir lietuvių su latviais neturėtų teisės arba išrokovimo ton pačion linkmėn eiti — prie pan-lituanizmo..."

Gali buti. Bet ar ištikrųjų toji "pan...izmu" ideja yra jau taip gera, sveika ir sektina? Ar tai nėra tokia pat aklo pamėgdžiojimo liga, kaip tai atsitinka ir prie kitų "izmų"? Pagalios, ar jau ištikrųjų lietuvių su latviais taip artimi? Ar ne skiria jų kalba, tikyba — ypač tikyba?

"Am. Liet." kalba dar apie federacijos ideją. Bet tautų federacijos ideja nieko bendra neturi su "panlituanizmu".

VISI BIZNIERIAI GARSINKITE SAVO BIZNIUS "ATEITYJE"

"LIETUVIŲ. GLOBOS MUSA BROLIAMS LIETUVIAMS BROS LAISVIAMS IS PRUSU LIETUVOS SELPTI" DARBŲ APYSKAITA.)

(Nuo š. m. sausio mėn. 20 iki birželio m. 20 d.)

Pradžioj tebesančios dar šiandien didžiosios Europos karų rusų kariuomenei buvo nusisikėjusi visverži į Prusus ir apimė veik visa Mažoji Lietuva. Dėsniam karės pasisekimui rusų karės valdybos įsakya visi Prusų ramų gyventojai gabauti Rusijon belaisviais. Jau 18 metų lapkričio mėnesyje pradėta šimtais ir tukstanciais vartyti Prusų Lietuvos gyventojai, kurie miniomis buvo grupami pėsti iki artimiausių geleizkelio stočių, daugiausia šianolios, o paskui traukiniais vežami Rusijos gilumon. Tarp išvaromųjų nedaryta skiltumo — buvo gabenama ir sen ir jauni, ir moters, ir vyrai, vaikai. Tarp išvaromųjų buvo vokiečių, truputis lenkų ir rodė daugiausia Prusų lietuvių. Tikių belaisvių prigrusti traukiniai dažniausiai ėjo pro Vilnių. Minsko pusę ir toliau Rusijos gilumon. Šių belaisvių padėjimas dažniausiai buvo stačiai traginis: be pinigų, be šiltų drabužių, išalkę, nuo šalčio pastyrę, ir netai dar susirgę šie belaisviai reikalingi buvo neatidėtinus pagalbos.

Organizuoti kokią nors pleningą pagalbą šiems karės belaisviam buvo sunku, nes jie buvo laikomi rusų kariuomenės priešiniškais, tačiau karės valdybos ir šiaip vyriausybės perdaug nebuvo draudžiama šie belaisviai papenėti, drabužiais sušelpiti.

Todel Vilniuje, o ypač tarp lietuvių atsirado burelis žmonių, kurie pradėjo rupintis šiais belaisviais: prasidėjo per "Lietuvos žinias" ir per kitus laikraščius aukų rinkimas, pagalbų suteikė jau įsikuręs "Lietuvių komitetas nukentėjusiems del karės šelpiti", ir šiaip geros širdies žmonės ir susitvėrusi lietuvių kuopelė pradėjo jau sistematingai lankyti pravežiamuosius, kad juos pavaldinčius, sušelpus.

Prie šio darbo labiausiai pasidarbavo P. Povickienė, Viktorija Liandsbergienė, Jonas Zigmas Valaitis, Fel. Bortkevičienė. Zavišaitė ir daug kitų geros širdies žmonių.

Buvo surinkta apie 800 rublių pinigais, tarpe kurių iš "Lietuvių Draugijos Komiteto" gauta 300 rublių, iš P. Y. 200 rub., iš D-ro J. Basanavičiaus gautų 1210 rub., iš Amerikos paskirtų Prusų lietuviams šelpiti, — 240 rublių.

Lietuvių Komitetui ir p. Y. sąskaitos pristatytos. Iš likusiųjų 300 rub. ant 267 r. perduota tosios kuopelės "Lietuvių Globali" 252.45 kap. sąskaitomis ir 14 r. 55 k. pinigais. Virstminėtosios kuopelės per savo rankas perleista apie 5300 vien suaugusiųjų belaisvių, neskaltant vaikų.

Beto surinkta nemaž skalbinčių ir rubų, kurie buvo išdalinti belaisviam.

Tuo tarpu paaiškėjo, jog karės valdyba kitom akimi veidė į Prusų lenkus belaisvius, negu į pačius vokiečius, kad Petrograde buvo net leista sutverti "Visos Rusijos slavų belaisvių Gლობojimo Draugija," kurios skyrius 1915 m. sausio mėn. 17 d. buvo sumanyta ir Vilniuje įkurta. Prie šio skyriaus įkurimo buvo pakviesti ir lietuvių, kurie mielai sutiko, manydami, jog su pagalba šio skyriaus bus galima išreikalauti sistematinga pagal-

Prusų lietuvių paskai... priedi... organiz... jame dal... viena... Prusų lietuvių... kaip... netrukt... buv... kad lei... panašiu... "Lietuvi... pasirašė... Viktori... Jonas Vi... "Lietuvių... patamais... P... sutelkda... rubų... pinigu... tikslui au... belais... šelpvė leidi... "Lietuvių... įstatų... pakvietė... pirm gyv... Prusų pasita... kelias... pamišioji pa... kas, kaip... taip... gube... sute... Kad sutva... šiame... arta pas... "Lietuvių Gl... buvo buv... Vala... buvo... Landsbergi... pūkirinti bu... adv. M... Kaz. I... Bet... visi visa... tų, ku... nešti vis... liuviams... ty partijo... limose pr... trinkus di... vežama į... prašyta Vi... duoti leidi... lankyti ka... viams sut... ma gi tan... ty pravež... Pagaliau... pasodinti... vių visuo... "Lietuvių... tati, be... stra" tele... vavius, k... ty lietuvi...

Lietuviai Amerikoje.

BALTIMORE, MD.

Darbštumu p. B. Venciaus ir jo moters spalio 4 d. tapo atidaryta mokslo salė po No. 816 W. Lombard st., kurioje bus duodami lietuviški kursai. Šioji mokslo salė bus mokinama lietuviškai skaityti, rašyti ir gramatika, bet dar bus išguldoma Lietuvos istorija, geografija, aritmetika ir knygvystė. Visa tai bus išguldoma lietuvių kalboje. Taipgi bus mokinama ir anglų kalbos, bus prirengiama prie pilietystės ir bus lekcijos dailystės, siuvinio ir namų ruošos. Mokslas šioji mokslo salė yra padalintas į dvi dalis: vaikams, ir mergaitėms dienai, o suaugusiems vakarais mokslas nemokamas. Mokinai pats p. B. Venciaus su savo žmona, priglębtint dviem anglam. Tai yra gera proga del jaunimo, kad tik jis mokėtų iš tos progos pasinaudoti.

Spalio 4 d. pobažnytinėje svetainėje draugijų konferencija šelpimui nukentėjusių nuo karės lietuvių laikė savo susirinkimą. Po delegatų vardašaukio buvo skaitytas laiškas nuo gerbiamo mūsų tautos veikėjo, Dr. J. Šliupos, kuriame atsakyta į paklausimą kaslink surengimo tarptautiško masės mitingo. Dr. J. Šliupas savo laiške labai prielankiai atsiliepė į baltimoriečių, pažymėdamas, kad baltimoriečiai yra pirma lietuviška kolonija po Serantono, kuri rupinasi tautos reikalais ir t. t. Dr. Šliupas norėtų, kad toks mitingas įvyktų spalio pabaigoje arba lapkričio pradžioje, todėl pataria baltimoriečiams kuogreičiausia ban dyti susinešti su pavergtųjų tautų jėzymesniais asmenimis arba jų draugijomis ir rengti tarptautišką pavergtųjų tautų mitingą.

Konferencijos delegatai (išskyrus vieną, kuris buvo priešingas Dr. Šliupo ypatai) nutarė imties už darbo ir išrinkti du delegatus, kurie susineš su kitomis pavergtomis tautomis. Kokios iš to pasekmės bus, pranešiu vėliau.

Iš delegatų raportų pasirodė, jog šv. Jono parapija per savo igaliojinį pareikalavo, kad konferencija priimtų atgal senąją rezoliuciją, kuri paskui buvo permąnyta, o jeigu konferencija to nepadarys, tai šv. Jono parapija atsauks savo delegatus ir konferencijai daugiau neduos laikyti susirinkimų pobažnytinėje svetainėje, nes tuomet parapija tversianti T. F. šaką.

Gal skaitytojai paklaus manęs, kokia buvo ta rezoliucija, kad klerikalai reikalauja jos sugražinimo? Mat, senojoje rezoliucijoje buvo pažymėta, kad smulkios aukos, kurios nėra paskirtos per pačius aukautojus, turi but dalinamos pusiau: viena pusė eina į T. F., o kita pailieka vietiniam izde. Čia reikia paminėti, kad ta rezoliucija buvo padaryta susivienijant tautiškos draugijoms su bažnytinėmis, bet paskui buvo pertaisyta ir, sulig to pataisymo, smulkios aukos pailieko vietiniam izde. Kiek draugijų nueis su parapija, apie tai pranešiu vėliau. Iš to aišku, kad mūsų klerikalams rupi ne šelpimas nukentėjusių nuo karės, bet sustiprinimas savo klerikalios partijos.

P. J—as.

TERRE HAUTE, IND.

Šitime mieste lietuviai pradėjo apsigyventi tarp 1910—11 metų. Dabar jau jų yra pusė tinas burelis. Taipgi jau turime ir savo draugijų, kaip va: Sietyną, S. L. A. 46 kp. ir L. S. S. 169 kp.

Pastaroji susitvėrė pirmiau-

sia, išpradžių pusėtinai gyvavo, bet dabar nusilpnėjo.

S. L. A. 46 kp. jau neberengia balių, kaip pirmiau, mat dabar nevalia svetainėse pardavinėti svaiginančių gėrimų...

Sietyno draugija nors da jaunutė, bet ji jau pastatė scenoje du veikalus: "Tarnas įpainiojo" ir "O. S. S. arba šliubinė iškilnė". Nors S. D. mažai pelnė, get visgi ji nuveikė naudingą darbą, parodydama lietuviams, kad pasiliksminimas yra ne vien tik šokime ir gėrime svaiginančių gėrimų, bet ir teatre, dainose ir deklamacijose.

Čionai jau, kaip visiems žinoma, valdžia sugrudo į kalėjimą nekuriuos miesto viršininkus ir patį majorą už vogimą balsų laike rinkimų. Dabargi nauji ponai niekaip tarp savęs nesutaitko, užtaigi ir kauriems karčiarninkams tenka padirbti ant valdžios ukės už pardavinėjimą "rojaus skystimėlio".

Čionai, regis, yra keturi lietuviški karčiarninkai, bet jų iki šiol ant ukės dar negabena.

Darbai čionai, sulyginant su kitų miestų, eina neblogiausia kaip dirbtuvėse, taip ir kasyklose, nors sunku gauti darbą, ypač kasyklose, kur reikia mokėt už darbą ir da gana brangiai. Bet bedarbių tarp lietuvių nėra.

Rezetos Ziedelis.

LAWRENCE, MASS.

Baigiant vasaros sezoną keletas lawrenčiškių ir haverliškių jaunimo pasirengė ant Country Club pietus 10 d. spalio. Nors jau ir buvo rudens dienos, bet minėta dieną skaisčiai saulutė švietė ir leido šiltus spindulius, o jaunimas žaidė lietuviškus žaislus iki vėlam vakarui. Laike pietų svečiai ir vietos jaunimas šnekėjosi apie Lietuvą ir koks dabar yra jos padėjimas. P. J. Sekevičius perstatė pakalbėt p. P. Čirą, kuris trumpai ir paaiškino apie lietuvių nelaimingą padėjimą Lietuvoje. Bekalbėdamas išsiėmė \$1.00, padėjo ant stalo ir prašė kitų, kiek galint, paaukot. Dr. Mikolaitis, mylintis satyra, įnešė: kad dzukai rinkyt tik iš dzukų, o žemaičiai tik iš žemaičių. Tas įnešimas tapo primantas ir prasidėjo lenktynės. Dr. Mikolaitis rinko iš žemaičių, o J. Sakevičius ir J. Žukauskas iš dzukų. Po rinkimo buvo perskaityta aukos ir pasirodė, kad dzukai žemaičius "subytino". Žinoma, dzukų buvo daugiau. Sudėjus abiejų pusių aukas pasidarė \$11.25c., kuriuos pasiuntėm Lietuvos Gelbėjimo Fondui per J. O. Širvydą.

Laikė pietų tarnavo pp. O. Ramanauskienė ir Mikolaitienė. Vardan visų svečių reikėtų joms tart didelį aciū už sympatišką patarnavimą ir skanių valgių pagaminimą.

Svečiai, kurių buvo 28 ypatos, skirstydami vieni kitiems linkėjo laimingai sulaukt kitos vasaros.

J. Žukauskas.

WESTFIELD, MASS.

Pereitą savaitę pas mus tapo suareštuos 3 lenkės moteris, kurios slaptai alų buteliais pardavinėdavo. Pas tas moteris mūsų sporteliai ne sykį savo centus palikdavo. Spalio 11 d. atsiuvo teismas, kuris nusprendė, jog tos moteris turi užsimokėti baismės nuo 50 iki 300 dolarių. Viena iš jų, kuri turėjo užmokėti 300 dol. baismės, pabėgo, ir vietinė policija dabar jos jiesko.

Spalio 9 d. vakare viena lenkė mergina suareštavo vieną lietuvių vaikną, kurį teismas prispyrė apsvesti. Vaikinui prašant, teismas pavelyjo imti šliubą bažnyčioj; šliubas buvo spalio 11 d. lenkų bažnyčioj. Matykite, kadangi pas mus mažai yra lietuvių, tai mūsų lietuvių vaiknainai glaudžiasi prie svetimtaučių merginų, su kuriomis ir apšveda.

Pinavijas.

Beje, yra atsiskyrimų, jau ilgus metus sątaikoje gyvenus. Mano nuomone, kad lig tol gyvenimas juodviem nebuvo vieno antram žinomas, arba ir lig tol buvo nesutikimai, tik dar pakenčiami. Ir galėjo atsirasti pašalinių asmenų, galutinai sudrumstusių jų ir taip nesątaikų gyvenimą.

Man neteko, gyvenant Amerikoje, patėmiti vestuvių iš meilės. Kalbu tik apie lietuvius. Dažniausia, teko patirti, kad tai buvo apšvedę kone prievarta, arba su tikslu visiškai kitokiu, negu šeimynai duotas. Taip, vyrai lietuviavėda tik delto, kad tautiesniais buti, o moters, kad lengviau gyventi ir atsikračius fabriko. Žinoma yra išėmimai, bet jų labai mažai. Tokie vyrai ar moters nevisuomet savo tikslą atsiekia. Bet patirta, kad dažnai jų norai išsipildo.

Vienok šeimyninis gyvenimas ne visur gražus. Per mažai pažinodami vieni kitus vedė. Apšvedus pasirodė, kad jų pažiūros skirtingos, budai nesutaukiami. Gerai, kad taip tarpe jų, kurie bijo Dievo, ir nepažino žmoniškumo arba nemato geresnio išėjimo. Bet taip atsitikus inteligentų šeimynoje, kurie apšveddami augštesnį tikslą turėjo, pasidaro namuose pekla ir kokis išėjimas?

Gal nei p. Skruzdė, budamas teisėju kitaip neparatų, kad delei šventos ramybės ir žmoniškumo, skirkitės, o ateinančiai kartai patarsis, kad apšveddami stengtusi vienas kitą geriau pažinti, anksčiau savo pažiūrose susitaikyti ir budą patirti. Ištyrę vienas antrą ir suradę, kad galimas sugyvenimas, taisytų sutuoktūves. Beto išanksto gerai, kad apsitartų ateities gyvenimo planus.

Lėtai atliktos sutuoktūvės ir gerai pasižinusiems gali jų šeimyninį gyvenimą apvainikuoti laimė. Kitaip niekuomet.

Tiesa, turi teisybės p. Skruzdė, kad esti persiskyrimų delei nedorumo, vienok jų ne taip daug ir daugiau sia delei augščiau minėtų priezasčių, butent: 1) nepasipažinę suėjo gyveniman; 2) lig tol vedę nepadorų gyvenimą; 3) vyras prievarta paėmė moterį, arba moteris vyrą varu privertė apšvesti; 4) delei turto apšvedimas; 5) kurio nors ligonio esama; 6) apgavimas apšvedimas ir dar daug kitų.

Reikia pažymėti, kad niekuomet nebuvo pas tuos apšvedusius žmones meilės. Jie vedės tik instinkto stumiami arba dar blogesniais užmanymais. Todėl norėti, kad jie sugyventų ir neperiskirtų nėra galima. Juk negali norėti, kad ištikusi šeimynoje nelaimė (vaidai), ardanti visos šeimynos gyvenimą, kankytų visus tos šeimynos narius. Išsiskyrus vistiek abiejų pusių gyvenimo salygos gali kartais visiškai pasitaisyti, o jei ne—tai bent ardančius ramybę vaidus prašalins ir nelaimingą gyvenimą tuom pasaldys.

ščiau ir apšvedus tik tąsa ištivirkimo. Antgalo, ne visi persiskyrimai gali atsitikti iš priezasčių ištivirkimo, bet gali buti ir kitos priezasčių, k. a. negalimas sugyvenimas delei pažiūrų arba budų skirtumo, gal buti ligos priezasčia ir daug kitų. Taigi persiskyrimus pavadinti vien ištivirkimu, mano nuomone, nėra galima, nes kitąsyk persiskyrimas gali atsitikti iš didelio dorumo. Pavizd. — vyras ligonis (arba moterė, vistiek), bet jis savo ligą patėmijo apšvedęs, duoda atsiskyrimą moterei, kad mato, jok ji nuo to daug kenčia. Taigi vienas iš jų matydamas, kad jo kalte kitas asmuo palieka "nelaimingu", jis siulo persiskyrimą. Ir aš priskaitau šitą persiskyrimą prie dorų ir daug kitų.

Bet mes eikime jieškoti ištivirkimo priezasčių. Aš, kaip ir Skruzdė, nemanau jau jas visas surasių, bet manau bent paviršutinesnes paminėti.

Dažniausia ištivirkimui pradžia suteikia netikėtas auklėjimas, draugija, su kurią susidurė jaunuolis dar nenustatęs doros pamatų, o lengvo budo. Žodžiu, doras iš gimimo, papuolęs į tvirkinančias aplinkybes, o nega- vęs perspėjimo ir dorų norų sutvirtinimo iš šalies, paliekti ištivirkėliu. Pavizdžiu net gali buti tik-ką atvyksta jaunuoliai Amerikon, kurie pasiekę "free country" kontinento, ir numetę tevų kontrolę, tuoj pasileidžia, o ypač kuomet prie to gundančios aplinkybės susidaro (saliunai, draugai ir t. t.).

Pagalios čia gimęs jaunimas, kurį nei tėvai, nei mokyklos neauklėjo dorai. Tas jaunimas taip-pat, o gal dar labiau už atėvių, palaiddą gyvenimą veda.

Kitur jieškoma priemonių, kad jaunimą sulaikius nuo palaido gyvenimo. Tam tikslui tveriamos jaunimo d—jos, kurios dažnai rengia įvairias pramogas ir jaunimui pakinko į darbą. Jis visuomet turėdamas užsiėmimą, beto su reikalais prisena daug sukintis po doras šeimynas, na ir neturėdamas progos susieiti su patvirkusia publika, yra atitraukiamas ir išvestas ant doros kelio. Pas mus jaunimas paliktas ant slidaus pakalnėn einančio kelio ir išsilaikimui jo viršunėje nėra už ko.

Kovos budų daug, bet ne čia jiems vieta. Šį faktą priedėčiau tam, kad parodžius, jog kitur jaunimas ne kitokis, bet jo gyvenimu rupinasi tėvai, visuomenė, valdžia, įvairios d—jos ir t. t., kuomet pas mus (Amerikoje) visiškai apleista. Mokykla čionai vaikus labai menkai auklėja (be namų pagalbos niekur neišauklėja mokyklos), o draugija begalo smarkiai tvirkina. (Bent taip pas lietuvius, lenkus, rusus).

Taigi šie jaunuoliai suauga ir apšveda. Dažniausia apšveddami dar su kitomis ypatoms turi ryšius, kurių pertraukti nebando. Arba,

ISTVIRKIMAS IR SUVEDŽIOJIMAS.

"Ateities" No. 41 p. Skruzdė pakėlė labai svarbų mūsų gyvenime klausimą apie ištvirkimą ir suvedžiojimus. Tikiuosi, kad "Ateities" skaitytojai patėmijo ir perskaite tą straipsnelį, o jei kas neperskaite, tai perskaitys ir aš jo neatkartosi.

P. Skruzdė kalba apie vedusių moterų ir vyrų ištivirkimą. Vienok ištivirkimas ne vien tarpe vedusių išsiplatinęs, bet ir tarpe nevedusių. Pagalios ištivirkimas prasideda ne apšvedus, bet ank-

... Prusų lietuviams, kurie ne... paskaitomi rusų ka... priešinkais, tečiau... liko neparinkti į šio... organizaciją ir todėl at... jame dalyvauti. Vienok... vienas dalykas, bu... kad rusų vyriausybė žiuri... Prusų lietuvius su tokiu pat... žiūrėjimu, kaip ir į slavus arba... .

Todėl netrukus Vilniaus gu... ratoriu buvo paduotas pra... mas, kad leistų čion Vilniuje... patėmijai panašią į slavų "Lietu... vių Globą".

Šios "Lietuvių Globos" istei... pasirašė Felicija Bortke... Viktorija Liandsbergie... ir Jonas Vileišis, kuriems ir... sausio mėn. 20 dieną mi... "Lietuvių Globą" isteigti... pamatais: "Lietuvių Glo... uojsima Prusų lietuvių šel... suteikdama jiems maisto, ... rubų, arba duodama... pinigų, turi teisę priimti... tikslui aukas, lankyti veža... nelaisvius ir t. t.

Ilgavę leidimą isteigti "Lietu... vių Globą" nors be užregist... įstatų isteigėjai vasario... pakvietė platesnes dalyvavu... pirm gyvavusioje kuopelėj... pasitarimą, kokią ir ko... kelias geriausia galima... pagalba Prusų Lietu... , kaip dabar praveža... , taip jau išgabentiems į... gubernijas rytines ar... suteikus.

Kad sutvarkius geriaus visą... šiam susirinkime buvo... pasikviesti nuolatinis... "Lietuvių Globos" sekretorius... buvo išrinktas Jonas... Valaitis, ir kasininkas... buvo išrinktas Česlavas... Landsbergis. Kasos knygom... rinkinti buvo nutarta pakvie... adv. Mykolas Sleževičius... Kaz. Pieteris ir Vl. Juody... . Beto nutarta buvo pa... visi eilė lietuvių ir lie... ūvių, kurie yra išreiškė no... vesti visokeriopą pagalbą čion... pravažiuojantiems be... . Mažesnės šių belais... partijos buvo laikoma kalė... juose prie policijos ir tik su... didesniai pulkui jau... rama į Rusiją. Todėl buvo... prašyta Vilniaus gubernatoriaus... leidimą šioms lietuviams... kalėjimus, kad belais... suteikti pagalbą. Daugu... gi tankiausiai traukiniais bu... pravežami pro Vilnių.

Pagalios buvo nutarta at... sindinti atsišaukimus į lietu... visuomenę ir igalioiti žmonių... "Lietuvių Globai" aukų priimi... , be to buvo pasiūsta tam... telegrama į Amerikos lie... tuvius, kad ir jie sušelpūt Prusų lietuvius.

(Pabaiga bus).

Laisvoji tribuna

Šitime skyrįje kiekvienas skaity... gali luosai išreikšti savo nu... omes apie įvairius visuomenės ir gy... venimo klausimus, nors Redakcija su... tomis nuomonėmis ir nesutiktų.

g ka... veizdi... negu... ogra... "Vi... Glo... sky... 17 d... jkur... rimo... surie... g su... lina... gal...

NEUŽMIRŠKITE NUKENTĖJUSIŲ NUO KARĖS.

Karės žinios.

ZEPPELINAI UŽPUOLĖ ANT LONDONO.

Londonas. — Spalio 14 d. telegramos praneša, kad vokiečių orlaiviai — zeppelinai užpuolė ant Londono ir mėtė bombas. Iš tų zeppelinų išmestos bombos 8 žmones užmušė ir apie 34 sužeidė.

CAMBRIDGE UNIVERSITETO STUDENTAI KARĖS LAUKE.

Londonas. — Nuo karės pradžios ligi šio laiko į anglų armiją įstojo 10,250 Cambridge universiteto studentų. Visi jie iškeliavo karės laukan, iš kur praneša, kad vienas iš septynių yra priskaitytas prie užmuštų, sužeistų arba prapuolusių.

NAUJAUSIOS ŽINIOS.

Londonas, spalio 15 d. — Anglų kariuomenė padarė apskritą ataką išilgai visą frontą nuo Ypres ligi Loos, o kariški laivai tuo tarpu bombardavo vokiečių pozicijas Belgijos pakrastyje.

Paryžius, spalio 15 d. — Eskadra francūzų orlaivių, 20 išviso, bombardavo Bazancourt gelžkelio stotį, už Champagne fronto.

Berlinas, spalio 15 d. — Rusų atakos ant von Hindenburg armijos tapo atmuštos atgal. Galicijoje rusai tapo atmušti atgal per upę Stripa.

Petrogradas, spalio 15 d. — Dideli mušiai eina Dvinsko fronte ir prie upės Stripa; rusai laimėjo keliuose punktuose.

Athenai, spalio 15 d. — Vakar rytą Bulgarija formaliai paskelbė Serbijai karę.

LAIVYŲ MUŠIAI BALTIKO JUREJE.

Stockholmas, spalio 15 d. — Laikraščio "Aftonbladet" korespondentas sako, kad Finlandijos įlankoj, netoli nuo Porkala, buvo laivynų mušiai.

Pranešama, kad vienas kreiseris tapo paskandintas, o kitas pusėtinai sugadintas. Toliau korespondentas sako, kad vokiečių zeppelinai užpuolė ant Finlandijos pakraščiu; keliose vietose bombos pagimdė ugnį.

Vietos žinios.

Kaip lenkai rupinasi savo nukentėjusiais nuo karės. Poni H. Paderewskienė, žmona garbaus lenkų pianistės, nedėlioje pardavinėjo Hotel Touraine koridorių (Bostone) iš skudurių padarytas lėles, tokias, kokių šioj šalyj ligi šiol niekas nematė. Tas lėles padarė Paryžių susispietę lenkų artistai — pabėgėliai. Lėles pardavinėta po 5 ir 15 dolerių kiekvieną, bet pirkėjų tiek daug atsirado, kad tų

lėlių net pritruko. Surinkti už tas lėles pinigai bus pasiųsti nukentėjusiems nuo karės lenkų vaikams šelpti.

L. S. S. 60 kp. "koncertas" ir prakalbos.

Nedėlioje, spalio 10 d. vakare and Broadway (mažoj socialistų svetainėj), kaip kad rengėjai paskelbė, buvo "koncertas", kuris susidėjo iš girtuoklių monologų, Bambos "spyčių" ir k. p. pigios vertės dalykėlių. Be to visko buvo taipgi ir prakalbos. Kalbėjo "Keleivio" red., p. Michelsonas, tėmoj: "Ar Šv. Juozapo Darbininkų Sąjunga gali ką pagelbėti darbininkams?"

Kalbėtojas savo paties pastatytan klausiman stengėsi duoti atsakymą su tam tikrais prirodymais, kad jokios organizacijos, vadovaujamos kunigų, niekad nestoja už darbininkų klesos reikalus, o tik atbulai — prie kiekvienos progos jie (kunigai) užtaria buržuazijos reikalus, kapitalistų pusę, kovoja su darbininkais.

Prirodymui to fakto teisingumo, kalbėtojas prisiminė Rusijos revoliuciją su kun. Laukaičio pasigyrimu apie kunigų luomo pasidarbavimą prieš "kramolą"; francūzų revoliuciją su kunigų pasitarinavimu buržuazijai; Belgijos socialistų ir progresyviškų darbininkų streiką už geresnes gyvenimo sąlygas su to streiko streiklauziais, panašioms organizacijoms, kaip šv. Juoz. Darb. Sąjun., vadovaujamomis kunigais; Meksikos revoliuciją su katalikiško arcivyskupo paskirtais milijonais dolerių slopinimui revoliucijos ir t. p. atsitikimus. Jis darodinėjo, kad dvasiška valdžia eina kartu su buržuazija, su valdžiomis ir todėl toks kun. Kemėšis ar kitas kokis jei ir norėtų gero del darbininkų, tačiau negali nieko padaryti, nes veikimu del darbininkų nusideda prieš dvasiškąją valdžią. Ir abelnai jų — kunigų visos rupinimasis darbininkų reikalais, tai tik liežuviu... Apskritai prirodinėjo, kad kunigai priešingi revoliucijai, o darbininkas be revoliucijos nieko nelaimi.

Toliau kalbėtojas pradėjo nurodinėti, kad ir revoliucijos ir streikai nedaug pagelbsti darbininkams; darbininkų buvio pagerinimui esą reikalinga panaikinti privatišką nuosavybę. Socialistai, girdi, už tą kovoją, todėl jie esą geriausiais darbininkų draugais. Prie tam nurodinėjo, kad kunigai bereikalo užsiuola ant socialistų už bedievybę, nes visi mokslai, kaip tai: geologija, biologija, astronomija, geografija ir kiti sumuša bibliją ir tt.

Pagaliaus prašė rašytis prie kuopos, meldė aukauti kuopos kason apmokėjimui lėšų socialistų samdomos salės ir kartu kovoti.

"At." Reporteris.

Vienas asmuo prisuntė laišką į "Boston Post" redakciją sakydamas, kad tūkstančiai žmonių norėtų ma-

tyti prikabinta kiekvienam subway car, elevated car ir surface car šitokį parašą:

Laikyk abi kojas ant grindų.

Ta ypata toliau rašo: užsidėti kojas yra neblogai, kuomet žmogus esti vienu vienas arba artimųjų draugų burelyj, bet vyrai, kurie taip daro viešose vietose, yra nepakenčiami.

BUČERNE IR GROSERNE

Parsiduoda pigiai. Vieta apgyventa lietuviams ir lenkais. Biznis eina gerai. Priežastis pardavimo — savininkas serga. Platesnių žinių kreipkitės laišku ar ypatiskai (46) S. PUCETA, 35 Williams St., Chelsea, Mass.

Pajieškojimai.

Pajieškau brolio Jurgio Mitros, kuris paeina iš Kauno gub., Ežerėnų pav., Papilio parapijos, Smoliečių kaimo; jau 7 metai kaip Amerikoj. Apie 3 metai atgal gyveno Waterbury, Conn. Turiu svarbų reikalą, meldžiu atsišaukti sekanciu adresu: (45) Amilija Mitraitė, 6 Hunting St., E. Cambridge, Mass.

Pajieškau Petro Raudvėsio, kuris paeina iš Daujėnų kaimo, Girsudų val., Panevėžio pav., Kauno gub. Nežinau kur gyvena, o norėčiau susižinoti, todėl meldžiu jo paties atsišaukti ar kas apie jį žino malonės man pranešti sekanciu adresu: (45) A. Samulionis, c/o N. F. W. Co., W. Hanover, Mass.

Pajieškau Jurgio Mičkuno, paeina iš Atkalniškių kaimo, Velionos par., Raseinių pav., Kauno gub.; girdėjau jog gyvena Bostone. Jis pats ar kas kitas malonės man pranešti sekanciu adresu: (45) A. K. Masaitis, Box 159, Westfield, Mass.

Pajieškau draugų: Povilo Lukšto, Antano Tergiso ir Juliaus Kruminio, visi Kauno gub., Panevėžio pav., Krinėno par. P. Lukstas Jutiškių sod., Tergisas Trešonėlių sod., J. Kruminis Daukšų sod. Meldžiu visus atsišaukti arba kas apie juos žino pranešti sekanciu adresu: (45) Antanas Tekutis, 250 Pine St., Gardner, Mass.

Pajieškau dedės Juozo Tutoraitis, paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Eržvilko par., Baužaičių kaimo ir Antanas Tutoraitis paeina iš Jurbarko par., Kričiaviškės kaimo. Turiu pas juos svarbų reikalą ir meldžiu pačių atsišaukti arba žinančių pranešti sekanciu adresu: (46) Petras Tutoraitis, 797 Bank St., Waterbury, Conn.

PAJIEŠKAU DARBO.

Esu prityręs kalvis, gerai suprantantis visokį darbą. Jeigu kam reikia atsakančio ir blaivaus darbininko, tai meldžiu atsišaukti šiuo adresu: (46) A. SAMULIONIS, c/o N. F. W. Co., W. Hanover, Mass.

Gerai Kriaučiai.

Pasiuvame kogeriausiai sulig naujausios mados Vyrams Siutus ir Overkotus. Jeigu norite turėti gerus rūbus pigiai, tad ateikite pas mus. Taipgi išvalom ir išprosinam visokias vyrų ir moterų drapanas. Z. BUDRECKIS, 222 Broadway, So. Boston, Mass. — ir — 20 Ames St., Montello, Mass.

"Vyčiu" teatrai!

Spalio 24 d. 1915 m., 7 val. vakare, Pobažnytinėj Salėje, ant 5-tos gatvės, bus statoma scenoje šie veikalai: "Migla" — vieno veiksmo komedija ir "Gaila Usų" — vieno veiksmo komedija. Tai gi šiuomi užkvičiame visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti į šį vakarą, nes artistai atsakančiai yra prisirengę ir bus pirmu kartu vartojama nauja scena ir uždanga. Taipgi protarpiais dainuos solo "Vyčių" solistai: D. Antanavičius, V. Jankauskas ir kiti. Lapkričio 21 ir 25 dd. bus statyta "Gedimino Sapsnas" — 4 veiksmų, 5 paveikslų istorijos drama. Tai gi dar syki visus kviečiame atsilankyti ant šio teatro, nes tai bus pirmas pasilinksminimas po vasaros sezonu. Įžanga pigi, o programos įvairus ir puikus. Varde komiteto (45) P. Grinkevičius.

REIKALINGA MERGINA Prie stubos darbo. Alga \$20.00 ant mėnesio. Atsišaukite tuojau pas MRS. MILLER, 64 Wayland St., Roxbury, Mass.

Dainu ir muzikos mylotojams 8 lekcijos lietuviškoj kalboj išsimokėjimo gaidų (notų) ant visokių instrumentų, kad ir nesi matęs gaidų, išmoksi be mokytojo, kuriam moketum 50c. už lekciją. knyga \$1.50, parduodu už \$1.00. Adresuokite

G. A. BARONAS, P. O. McKEES ROCKS, PA.

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O.D. Akis Specialistas.

399a Broadway, Tarpe E ir F gatvių, South Boston.

Lietuviška Muzikos Konservatorija

395 W. Broadway, So. Boston, Mass. Inkorporuota 1915. Prez. ir Direk. Mikas Petrauskas Mokslo metų pradžia Spalio 11 d. Mokinama visi klasiškej muzikos skyriai: dainavimas, kompozicija, pianas, smuika, kornetas, klarnetas ir tt. Mokslas pigus.

Namu Kontraktoriai

Budavojam naujus ir taisom senus namus. Norintieji pašbudavoti ar pataisyti savo namą, kreipkitės pas WALDO J. DAUKŠA, Bldg. & Realty Co. 315 W. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 605

Geriausia Agentura Real Estate ir Insurance.

Aš esu Notarijušu, Tarkos Sudžia, Konstabeliu, Licitatorium ir Perkalbėtojum Kalbų. Visados patarnauju greitai ir sąžiningai. Visokius patarimus suteikiu uždyka. M. CORAN, 366 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 21087 Reziencija: 219 D St., South Boston.

GERAS SIUVEJAS

Siuvame Siutus, Overkotus ir visokius drabužius Vyrams ir Moterims. Žemos kainos — darbas gvarantuojamas. Visados galima pamatyti sampelius ir naujas madas. Prie šapos taipgi užlaikome ir vyriškų drabužių krautuve. PETRAS BUZEVICIA, 53 Exchange St., Athol, Mass. Tel. Connections.

JUOZAS ZUPKAUSKAS

Šiuomi prsneša visiems savo draugams, kad jis yra sąryšyje su didžiausia Drabužių, Vyrų Aprėdaly ir Čeverykų Krautuve, kurią užlaiko

S. H. HARRISON COMPANY, 662-672 WASHINGTON ST., KAMP. BEACH ST.

Parodykit prielankuma

tiktam savo tautiečium, o aš stengsiuosiu jums užtai atsimokėti parduodamas geriausiai padarytus visam pasaulij drabužius. Augščiau minėta firma suteikė man tiesą, parduoti visiems lietuviams specialiskomis kainomis kad tuomi juos užganadinti. Todėl ateikite visi ir duokite man progą parodyti jums puikiausius HARKO SIUTUS ir OVERKOTUS — ištikrujų geriausius gatavo darbo drabušius visam Bostone, už sekancias kainas: nuo \$12.00 iki \$25.00 Juozas Zupkauskas

Išidėkite gerai adresą:

HARRISON CO.

662-672 Washington St., Boston.

Pirmutine Lietuvio Didžiausia Krautuve Amerikoj

Kurioj galima gauti:

Deimantu, laikrodžiu Waltham ir Elgin, šliubiniu žiedu, siutu ir overkotu; viską duodam ant bargo — lengvu išmokesciu. Užlaikom keliaujančius agentus, kurie paimą orderius ir pristato in namus.

Už 25c. krasos ženklelių siunčiame mūsų krautuvės didelį naują katalogą lietuviškoj kalboj. Mūsų agentai: J. M. Nevetskis, S. Čepas, J. Aunonis, J. Visockis, M. Liutkus, T. Vitkauskas ir J. Sidlauskas. Pataisom visokius laikrodžius. Darom ant ordelio siutus ir overkotus. Visi musu tavorai gvarantuojami. Krautuve adara iki 9 valandu vakare.

J. P. TUINILA,

822 Washington St., Boston, Mass.

Bukit Linksmi.

Didžiausia bėda tiems, kuriems skauda kojas nuo netikusių čeverykų. Jie šlubuoja, bėdavoja ir dejuoja, kad turi kornus, o vis tai priežastis blogų čeverykų. Ateik pas mane ir nusipirk gerus čeverykus, o busi linksmas visados, nes aš turiu plačių čeverykų, padarytų specialiskai del lietuviškų kojų, kuriuos galima pritaikyti visiems vyrams ir moterims.

C. P. YURGELUN, 377 WEST BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.